

සබරගමුව පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
සප්රකමුව මාකාණා කල්ඩි තිශ්‍යාක්කලාම
Sabaragamuwa Provincial Department of Education

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2024
මුன්‍රාම් පරුව ජොතහැන - 2024
Third Term Test - 2024

13 ගෞණීය
තරම 13
Grade 13

බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය I
පෙණත්ත නාකර්කම I
Buddhist Civilization I

45 S I

කාලය - පැය දෙකයි
2 මණ්‍යී නෙරම
Time – 2 hours

උපදෙස්: * සියලු ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය යොදන්න.
- * උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා පිළිපින්න.
- * 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් ගැලපෙන හෝ උත්තරය තෝරාගෙන එය ලකුණු කරන්න.

1. බූහ්මණ ඉගැන්වීම්වලට අනුව තවුස් දම් රකීම සඳහා වනගත වීම, එහිදී සිය අභිමතය පරිදි බිරිය ද කැටිව යා ගැකි බවත් පෙන්වා දී ඇත්තේ,
 - (1) ගෘහස්ථ ආග්‍රමය තුළ දිය.
 - (2) වෛශාර්ය වර්ණය සතු කාර්යකි.
 - (3) බූහ්මණ ආග්‍රමය තුළ දිය.
 - (4) වානුප්‍රස්ථ ආග්‍රමය තුළ දිය.
 - (5) සනායාසී ආග්‍රමය තුළ දිය.
2. බූහ්මණ සමයාගත සමාජය තුළ ප්‍රමුඛතම ආගමික සංස්කාර විධියකි යාගය එහි දී යාගයේ අධ්‍යක්ෂකවරයා ලෙස අත්‍යාවශා කාර්යක නිරත වූයේ,
 - (1) යාග කාරක.
 - (2) උද්‍යාතා.
 - (3) හෝතා.
 - (4) යාභා ග්‍රාහක.
 - (5) අධිවරසු.
3. අමරාවික්බේස වාදය නෙවත් සංසයවාදය ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ,
 - (1) සංජය බේල්ලරීඩ්පත්ත ය.
 - (2) අභිත් කේසකම්බල ය.
 - (3) පකුද කවිවායන ය.
 - (4) පුරුණ කස්සප ය.
 - (5) මක්බලියෝසාල ය.
4. කුල හේදය පදනම් විරහිත එකක් බවත්, උපතින් නොව කියාවෙන් පුද්ගලයෙකු උසස් පහත් වන බවත්, වසල සුතුයේදී බුදු රඳුන් පෙන්වා දී ඇත්තේ,
 - (1) එතිහාසික සාධකය ඔස්සේ ය.
 - (2) සමාජ විද්‍යාත්මක සාධකය ඔස්සේ ය.
 - (3) ආචාර විද්‍යාත්මක සාධකය ඔස්සේ ය.
 - (4) ජීව විද්‍යාත්මක සාධක ඔස්සේ ය.
 - (5) මනෝවිද්‍යාත්මක සාධක ඔස්සේ ය.

5. ක්‍රි.පූ. 6 වන සියවසේ සමාජගතව පැවති ආගමික හා දාර්ශනික මතවාද අතරින් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A. දානයෙන් ඉන්දිය දමනයෙන්, සත්‍යවචනයෙන් කිසිදු පිනක් තැන.
- B. මරණින් පසු සත්‍යාගේ සතර මහා ඩුත විශ්වයේ සතර මහා ඩුත හා එක්වන බව .
- C. සමස්ථ පෘතුවියේ සියලු ප්‍රාණීන් මරා, එකම මස් ගොඩක් කළද එයින් කිසිදු පවක් අත් නොවේ.
- D. සත්‍යාගේ සසර ගමන හා විමුක්තිය ස්වභාව නියතියකට අනුව සිදු වේ.
- E. පෙර කළ කර්ම ගෙවා දැමීමෙන් සහ නව කර්ම නොකිරීමෙන් දුකින් නිදහස් වේ.

ඉහත ප්‍රකාශ අකුරින් පුර්ණකස්පගේ ඉගැන්වීම් ඇතුළත් වන්නේ,

- (1) A සහ B.
- (2) A සහ C.
- (3) B සහ D .
- (4) B සහ C.
- (5) C සහ E.

6. පරන්තප රුපගේ පුත් උදේන රුප, බුද්ධ කාලීන පාලකයා සේ කටයුතු කළ මහා රුපගේ අග නගරය වූයේ,

- (1) සාවත්සීය සි.
- (2) කෝසම්බිය සි.
- (3) රජහ නුවර සි.
- (4) විශාලාව සි.
- (5) උදේනී නුවරට සි.

7. තමන් බුදු රඳන් හා කරුණු කිහිපයකින් සමාන යැයි පැවසු කොසොල් රුපගේ රජායේ බුදු රඳන් ගත කළ වස් කාල ගණනින්,

- (1) 25 කි.
- (2) 27 කි.
- (3) 28 කි.
- (4) 24 කි.
- (5) 26 කි.

8. වෙළඳාම සුලු හා මධ්‍යම පරිමාණ, මහා පරිමාණ වශයෙන් ද සංචාරක, පදික, ස්ථාවර වෙළඳාම, දේශීය, විදේශීය වශයෙන්ද ක්‍රි.පූ. 6 දී දක්නට ලැබුණු අතර ඒ සඳහා හාවතා කළ වෙළද මාවත්,

- (1) දෙකක් තිබුණි.
- (2) පහක් තිබුණි.
- (3) තුනක් තිබුණි.
- (4) හතරක් තිබුණි.
- (5) හයක් තිබුණි.

9. “සිව් සය් සිය තැනින්.....”

- යනාදි පදායෙන් විස්තර වන බුදු ගුණය කුමක් ද?
- (1) සුගත.
 - (2) හහවා.
 - (3) සත්ථා.
 - (4) අනුත්තර පුරිසඩම්සාරත්.
 - (5) බුද්ධ.

10. බුදු රජාණන් වහන්සේ ප්‍රශ්න විසුදු විවිධ ක්‍රම පිළිබඳව පෙළ දහමේ බොහෝ තැන්වල සඳහන් වේ. එහි දී ප්‍රශ්නය පසසකින් තැබීම යනු,

- (1) විහැජ්ජවියාකරණ ය.
- (2) පුටුපුටිවා ව්‍යාකරණ ය.
- (3) ජ්‍යෙෂ්ඨ ව්‍යාකරණ ය.
- (4) යිපනී ය.
- (5) අව්‍යුහ්පත්තික ය.

11. “තමන් වහන්සේ ධර්මය දේශනා කරන්නේ වෙනත් ආගමිකයින් ග්‍රාවකත්වයට හරවා ගැනීමේ අරමුණින් නොවන බව වඳාලේ”,

- (1) අරියපරියේසන හා සිගාලෝවාද සුත්‍රවල ය. (2) උපාලි සුත්‍රයේ හා අරියපරියේසන සුත්‍රවල ය.
- (3) උපාලි සුත්‍රය හා මහා පරිනිබාන සුත්‍රවල ය. (4) උපාලි සුත්‍රය හා උදුම්බරික සිහනාද සුත්‍රවල ය.
- (5) අරියපරියේසන හා උදුම්බරික සිහනාද සුත්‍රවල ය.

12. “මිනිස් වර්ගයාගෙන් වැඩිම සංඛ්‍යාවකින් පුරා ලද තැනැත්තා ලෙස ඉතා පහසුවෙන් වෙන් කොට දැක්විය හැක්කේ බුදු රජුණන් වහන්සේ ය” ඉහත ප්‍රකාශය සිදු කරන ලද්දේ,
- (1) එධිවින් ආනෝල්ඩ් ය. (2) බරටුන්ඩ් රසල් ය.
- (3) මහාචාර්ය සෝන්බරස් ය. (4) මහචාර්ය මැක්ස් මුලර් ය.
- (5) මහාචාර්ය ලක්ෂ්මී නරසු ය.
13. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරින් නොගැලපෙන ප්‍රකාශය වන්නේ,
- A. සම්පසාදිතිය සූත්‍රය දේශනා කිරීමෙන් බුදු රුදුන්ගේ පැසසුමට ලක්වීම.
- B. බෙල්ලට්‍යිසිය තෙරුන් වහන්සේ උපාද්‍යායන් වහන්සේ වීම
- C. ගැඹුරු දහමිකරුණු සරල ලෙස විස්තර කිරීමේ හැකියාව
- D. “වේදනා පරිග්‍රහ” සූත්‍රය අසා අරහත් එළයට පත් වීම
- (1) A ය. (2) A හා B ය.
- (3) C හා D ය. (4) C ය.
- (5) B ය.
14. “අත්තකාර, පරකාර, ආරම්භ ධාතු, නික්කම ධාතු, දින් ධාතු, උපක්කමඩාතු යන ඉගැන්වීම් තුළින්”,
- (1) පුද්ගල ගක්තිය අර්ථවත්කෙරේ.
- (2) පුද්ගල පොරුණ ලක්ෂණ අර්ථවත් කෙරේ.
- (3) පුද්ගල ස්වාමිත්වය අර්ථවත් කෙරේ.
- (4) පුද්ගල වගකීම අර්ථවත් කෙරේ.
- (5) පුද්ගල ස්විච්ඡන්දාතාවය අර්ථවත් කෙරේ.
15. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරින් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.
- (1) සමාජ ප්‍රහවය හා විකාශය රේඛ්වර නිර්මාණවාදය මත පමණක් පදනම් ව පතින බව.
- (2) සමාජ ප්‍රහවය හා විකාශය පිළිබඳව බොද්ධ ඉගැන්වීම් මගින් නිර්මාණවාදී සංකල්ප බැහැර වේ.
- (3) පාරසරික, ආර්ථික, දේශපාලන සාධක පමණක් සමාජ ප්‍රහවයට හේතු වූ බව.
- (4) ආචාර විද්‍යාත්මක හා මනෝවිද්‍යාත්මක සාධක පමණක් බලපා ඇති බව.
- (5) සමාජ ප්‍රහවය හා විකාශය සංකල්පමය වශයෙන් පමණක් පෙන්වා දී තිබේ.
16. ග්‍රාවක ග්‍රාවිකාවන්ගේ දක්ෂතා පදනම් කර ගෙනිමින් තනතුරු ප්‍රධානය කළ බව අංගුත්තර නිකායේ ඒත්තදග්ග පාලියේ සඳහන් වේ. ඒ අනුව “විරරාතුණු” හික්ෂුණින් අතර අග්‍රස්ථානය හිමි වූයේ,
- (1) මහා ප්‍රජාපති ගෝතමි රහත් තෙරණීන්ට ය.
- (2) ධමම දින්නා රහත් තෙරණීන් වහන්සේට ය.
- (3) උත්පලවන්ණා රහත් තෙරණීන් වහන්සේට ය.
- (4) පටාචාරා රහත් තෙරණීන් වහන්සේට ය.
- (5) බේමා රහත් තෙරණීන් වහන්සේට ය.
17. පහත දැක්වෙන්නේ රාජ්‍ය පාලනයට අයන් බොද්ධ ඉගැන්වීම වේ. එහි දී කුටදන්ත සූත්‍රාගත දේශපාලන මූලධර්ම අනුව සාර්ථක රජ්‍ය පාලකයෙකු වීමට අවශ්‍ය සුදුසුකම් ඇතුළත් වරණය වන්නේ,
- A. බාහ්මණ ගෘහපතියන්ට දැහැමි රක්වරණය සැලසීම
- B. මනා දැන උගත්කමකින් යුත්ත වීම
- C. බලවත් වූ අණ පිළිපදින සිවුරහ සෙනහක් ඇත්තකු වීම.
- D. අපරාධ මර්ධනය කරමින් අපරාධ වැළැක්වීම
- E. ප්‍රසාදය පළවන සුළු තැනැත්තෙකු වීම
- (1) A, B, සහ C ය. (2) B, C සහ E ය.
- (3) B, C සහ E ය. (4) C, D සහ E ය.
- (5) B, A සහ D ය

18. බෙඳ්ධ රාජ්‍ය පාලකයෙකු තම පාලන තන්තුය කුල සිව වැදුරුම් ජාතික ප්‍රතිපදා වට අනුගත වෙමින් තම රාජ්‍ය සේෂණාගාමීත් හා සුරක්ෂිත හාවයෙන් ගොඩනැගීමට නම්,
- (1) දස රාජ ධර්මවලට අනුව පාලනය මෙහෙය විය සුතුය.
 - (2) සතර අගත්වලින් මිදි පාලනය මෙහෙය විය සුතුය.
 - (3) සංශෝධනය ධර්මවලට අනුව පාලනය මෙහෙය විය සුතුය.
 - (4) පංචිල ප්‍රතිපදාවට අනුව පාලනය මෙහෙය විය සුතුය.
 - (5) දස සක්විත්වලට අනුව පාලනය මෙහෙය විය සුතුය.
19. මිනිසාගේ භෞද නරක තීරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මිනුම් දඩු කිහිපයක් බුදු දහමේ පෙන්වා දී තිබේ. ඒ අතර අත්තුපනාසික ධර්ම පරියාය පිළිබඳව කරුණු දැක ගත හැක්කේ,
- (1) මහා සුදයේන සුතුයේය
 - (2) කුට දන්ත සුතුයේය
 - (3) සිගාලෝවාද සුතුයේය
 - (4) වේලුද්වාර සුතුයේය
 - (5) කාලාම සුතුයේය
20. බුදු දහමේ දස කුසල් මෙන්ම දස අකුසල් ද උගන්වයි. ඊට අඛාලව කයින්, වවනයෙන්, සිතින් යන ත්‍රිවිධ ද්වාරයෙන් කුසලාකුසල කර්ම සිදු වේ. ඊට එල විජාකද වෙන වෙනම දැක්වෙන අතර අභිජාවෙන් බැහැරවීම,
- (1) කායික මෙන්ම මානසික කුසලයකි
 - (2) මානසික කුසලයකි
 - (3) කායික කුසලාකුසලයකි
 - (4) වාචික කුසලයකි
 - (5) මානසික හා වාචික කුසලාකුසලයකි
21. වසරක් පාසා යොවන සම්තිය මගින් සංවිධානය කරන ධර්ම දේශනාමය පිංකාම මෙවර ද පැවැත් වූ අතර මියගිය ගම්වාසින්ට පි. පැමිණ වීම ප්‍රධාන අරමුණු අතර විය. හේවිසි නාද පවත්වමින් දේශකයන් වහන්සේ වඩමවා ගත් තරුණ පිරිස මහන් ගෞරවයෙන් උන්වහන්සේගේ පා දේශවනය කොට, උන් වහන්සේට ගරු බුහුමන් දක්වා වන්දනා මාන කොට දැහැන් ගිලන්පස පිළිගනවන ලදී. පිරිස පංචිලයේ පිහිටුවා දස ප්‍රනාශ ත්‍රියා පිළිබඳව පවත්වන ලද උන්වහන්සේගේ සාරවත් දේශනාව සියලු දෙනා කර්ම්ල විශ්වාස කරමින් සමාක් දෘශ්වියෙන් ගුවණය කළේය. අවසානයේ දහම පඩුරු ප්‍රදා, පැන් වඩා, මියගිය සාමාජිකයින්ට පි. පැමිණ වූ සැදැහැනියේ සාදු කියා පි. අනුමෝදන් කොට පි. කමට සහභාගි වුවේ දස ප්‍රනාශ ත්‍රියාවලින් මෙම තේශයට අනුව ධර්ම දේශනා පි. කමට සහභාගි වුවේ දස ප්‍රනාශ ත්‍රියාවලින්
- (1) නවයක් සිදු කළහ
 - (2) හයක් සිදු කළහ
 - (3) අවක් සිදු කළහ
 - (4) හතක් සිදු කළහ
 - (5) හයක් සිදු කළහ
22. අමුලිකා ගුද්ධාවේ විශේෂ ලක්ෂණය ලෙස,
- (1) තෙරුවන් කෙරෙහි අසීමිත හක්තියක් පැවතීම පෙන්වා දිය හැකිය
 - (2) තෙරුවන් කෙරෙහි අසීමිත ගුද්ධාවක් පැවතීම පෙන්වා දිය හැකිය
 - (3) පිනට කැප වූ සිතක් පහලව තිබීම ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.
 - (4) ගුද්ධාව හා ජ්‍රේඛාව සමානව පැවතීම පෙන්වා දිය හැකිය.
 - (5) තෙරුවන් පිළිබඳව අවල ගුද්ධාවක් පැවතීම පෙන්වා දිය හැකිය.
23. දිලිංකම හෙවත් දුප්පත්කම පුද්ගලයාට දුකකි. ගෘහස්ථ නීතිය සාර්ථක කර ගැනීමට අවැසි සැප හතරක් අංගුත්තර නිකායේ අණන සුතුය මගින් පෙන්වා දී ආර්ථික සමෘද්ධිය ඇති කර ගැනීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත. එම සැප අතර “හෝග සුබ්” යනුවෙන් පෙන්වා දී ඇත්තේ,
- (1) දනය ඇතැයි සිතිමෙන් ලබන සතුවයි.
 - (2) නිවැරදිව ජීවත්වීමෙන් ලබන සතුවයි.
 - (3) දනය තැන්පත් කිරීමෙන් ලබන සතුවයි.
 - (4) දනය පරිභෝෂනය කිරීමෙන් ලබන ස්තූටයි.
 - (5) ණය නොවීමෙන් ලබන සතුවයි.

24. පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳව අගනා ඉගැන්වීම් රසක් බෙඳ්ද සූත්‍ර දේශනා තුළ අන්තර්ගතය මෙයින් වෘක්ෂලතා හා පරිසර සංරක්ෂණයට අදාළ ඉගැන්වීම් ඇතුළත් සූත්‍රයක් වන්නේ,

- (1) මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රයයි.
- (2) මෙත්ත සූතරයයි.
- (3) වනරෝප සූතරයයි.
- (4) වක්කවත්තී සිහනාද සූත්‍රයයි.
- (5) වණිජ්‍ය සූත්‍රයයි.

25. සිගාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව නැගෙනහිර හා දකුණු දිගාවන්ගෙන් නියෝජනය වන්නේ,

- (1) පැවිදි උතුමන් සහ ගුරුවරුන් ය.
- (2) දෙමාපිය සහ ගුරුවරුන් ය.
- (3) දෙමාපියන් සහ මිතුරන් ය.
- (4) දෙමාපියන් සහ අමුදරුවන් ය.
- (5) මිතුරන් සහ අමුදරුවන් ය.

26. දිස නිකායේ සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ බෝග විනාශ මුඛයකින් සිදුවාන හානි හය බැගින් කරුණු තිස් හයක් දේශනා කොට ඇත. ඒ අතරින් “මත් ද්‍රව්‍ය හාවිතයෙහි” ආදිනවයක් ලෙස සැලකෙන්නේ,

- (1) බොහෝ දුක් කරදරවලට හාජනය වීම.
- (2) මිතුරන්ගේ අප්‍රසාදයට හාජනය වීම.
- (3) ප්‍රජාව දුර්වල වීම.
- (4) බොහෝ දෙනාගේ සැකයට හාජනය වීම.
- (5) අවාහ විවාහ සඳහා නොපතන පුද්ගලයෙක්වීම.

27. “අත්තසම්මා පණිධිව” යන මංගල සූත්‍රාගත පායයෙන් අර්ථවත් වනුයේ,

- (1) තිදෙර මනාව හික්මවා ගැනීමයි.
- (2) පෙර කළ පින් ඇයේහි බවයි.
- (3) සිත මනාසේ පිහිටුවා ගැනීමය.
- (4) නිවැරදි කරමාන්ත ඇති බවයි.
- (5) අමුදරුවන්ට සංග්‍රහ කිරීමයි.

28. “කමමැලි වූ කායික වෙතසික විරෝ නැති කෙනෙකුගේ සියක් අවුරුදු තීවිතයට වඩා දැඩි විරයයෙන් යුත්තයාගේ එක ද්‍රව්‍යක ජීවත් වීම ඉතා උතුම ය.” යන අර්ථය ප්‍රකාශ වන ධම්මපද ගාටාව කුමක් ද?

- (1) ජයා වේරා පසවති
- (2) අන්තනාව කතා පාප
- (3) කායේන සංවරෝ සාඩු
- (4) යෝ වේ වස්සතා ජීවේ
- (5) නිධිනාව පවත්තාර

29. සූයුයු ප්‍රදේශයක වාසය කිරීමෙන් යහපතක් ම සිදු වන බව හොඳින් ම දැන සිටි ගුණදාස උපාසකතුමා ගමේ වෙසෙන පණ්ඩිත ජනයාගේ ඇසුර ව ප්‍රිය කළේය. සමාජයේ වෙසෙන පිදිය යුත්තන්ට ඉහළින් ම පුද සත්කාර කළ හෙතෙම දේශාරෝපණවලදී තිදෙර මනා සේ හික්මවාගෙන ඉවසීමෙන් යුත්තව, යහපත් වචන කතා කරන ප්‍රදේශයක වාසය කිරීමට වාසනාවන්ත වූයේ ය. මංගල සූත්‍රයට අනුව මෙහි අතුළත් මංගල කරුණු ගණන,

(1) පහකි.	(2) හයකි.	(3) හතකි.
(4) අවකි .	(5) නවයකි.	

30. බුද්ධ කාලීන ධර්මදාත සේවාවේ ප්‍රශ්නයක් ඉටු කළ ධර්මධර හා විනායධර ජෝජ්ජ් ග්‍රාවකයන් අතර දේශුවන්ටු ප්‍රදේශයට වැඩිම කොට තම ඇඟිල වර්ගයා ඇතුළ ප්‍රදේශවාසීන් සයුන්ගත කිරීමට කටයුතු කළ හික්ෂුන් වහන්සේ වන්නේ,
- (1) මහාකාශාප මහරහතන් වහන්සේ ය.
 - (2) කොණ්ඩික්ස් මහරහතන් වහන්සේ ය.
 - (3) සැරියුත් මහරහතන් වහන්සේ ය.
 - (4) මුගලන් මහරහතන් වහන්සේ ය.
 - (5) මහාකව්චාරි මහරහතන් වහන්සේ
31. මහාකාශාප මහරහතන් වහන්සේ හික්ෂුන් අතර අග තනතුර හොබවමින් ගමන් ගමට ගොස් ධර්ම ප්‍රවාරය කිරීම ධර්මදාත මෙහෙවර එලදායි වීමට හේතු විය.
- (1) නුවණුති.
 - (2) බුත්.ගධාරී.
 - (3) විරරාත්‍යා.
 - (4) ධර්ම කරීක.
 - (5) සංද්ධිමත්.
32. “බදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ගැයුවා වූ ධර්මය නොයෙක් ජාතියෙහි මල් එක මලස්නෙක සැලුවා සේ ඒ ඒ සත්තවයන් උදෙසා දෙසු හෙයින් පිළිවෙළක් නැතිව අනාගතයෙහි නොපවත්නා ලෙස තැබුයේ ය. එසේ හෙයින් දැන් ම ධර්ම සංගායනාව කරනු කැමතියේ” යන ප්‍රකාශය ඇතුළත් ග්‍රන්ථය ලෙස සැලකෙන්නේ
- (1) මහාවංශය.
 - (2) උපවංශය.
 - (3) සමන්තපාසාදිකාව.
 - (4) පූජාවලිය.
 - (5) සද්ධර්මාල්කාරය.
33. තමන් වහන්සේගේ ඇවුමෙන් ධර්ම විනය ගාස්තෘත්වයෙහිලා සැලකිය යුතු යැයි පිරිනිවීමට ආසන්න සමයෙහි බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කොට ඇතැයි සඳහන් සූත්‍රය කුමක් ද?
- (1) දි.නි.සංඛීති සූත්‍රය.
 - (2) දි.නි.දසුන්තර සූත්‍රය.
 - (3) ම.නි. ගුලිස්සානි සූත්‍රය.
 - (4) දි.නි. මහාපරිනිඛ්‍රීතානි සූත්‍රය.
 - (5) ම.නි. සම්මාදිවිධි සූත්‍රය.
34. ක්‍ර.ව. 983 – 995 අතර කාලය තුළ විතුම්පිලා විශ්වවිද්‍යාලයේ ද්වාරපණ්ඩිතවරුන් විද්‍යා මණ්ඩප භාරව කටයුතු කර ඇති ආකාරය තිබුරදි ව ගලපා ඇති පිළිතුර තෝරන්න.
• රත්නාකර ගාන්ති	A	-	පෙරදිග දොරවුව
• වාගිෂ්වර කිරීති	B	-	බටහිර දොරවුව
• නරෝපා	C	-	පළමුවැනි දොරවුව
• ප්‍රජා කරමති	D	-	දකුණු දොරවුව
• රත්න ව්‍යු	E	-	ලිතුරු දොරවුව
- (1) ABDEC.
 - (2) ABEDC.
 - (3) ADECD.
 - (4) ABCED.
 - (5) ABCDE.
35. බුදු දහම දේශාන්තර ව්‍යාප්තියට පත්කරලීම සඳහා තෙවන ධර්ම සංගායනාව ඉවහල් විය. මොග්ගලී ප්‍රත්තත්තිස්ස තෙරුන්ගේ අනුශාසනා පරිදි රටවල් නවයකට ධර්ම දුන කණ්ඩායම් යවතු ලැබූහ. ඒ අතරින් මහිසමණ්ඩිලය, වනවාස දේශය, අපරන්ත දේශය යන ප්‍රදේශවලට පිටත් කර යවතු ලැබූ ධර්ම දුන කණ්ඩායම්වල නායකත්වය දරණ ලද්දේ,
- (1) මජ්ඡින්තික, මහාදේව, රක්ඩිත යන හිමිවරුන් ය.
 - (2) මහාදේව, රක්ඩිත, මහා ධම්මරක්ඩිත යන හිමිවරුන් ය.
 - (3) මහාරක්ඩිත, මජ්ඡිම, රක්ඩිත යන හිමිවරුන් ය.
 - (4) මහාරක්ඩිත, මජ්ඡිම, සේනා භා උත්තර යන හිමිවරුන් ය.
 - (5) මහාදේව, රක්ඩිත, යෝනක ධම්මරක්ඩිත යන හිමිවරුන් ය.
36. කණ්ඩාක අධිරාජයාගේ රාජ සහාවේ සිටි බෞද්ධ මහා ප්‍රධානයෙක් වන්නේ,

- (1) ගාන්ත රක්ෂිත හිමිය.
- (2) බුද්ධසේෂණ හිමිය.
- (3) නාගර්ජුන හිමිය.
- (4) ධර්මාකර හිමිය.
- (5) ධර්මපාල හිමිය.

37. මෙරටය වංශයේ තුන්වන පාලකයා වූ අයෙක්ක රජතුමා බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ ධර්මාගෙක තමින් ද හින්දු සාමධික ගුන්ථවල නමින්ද හැඳින්වේ.

- (1) අයෙකවර්ධන.
- (2) ද්විතීක අයෙක.
- (3) වෛශ්බාගෙක.
- (4) පියදස්සිලාජා.
- (5) දේවානම්පිය දසි.

38. පහත සඳහන් වන්නේ භාරතයේ පැවති බෞද්ධ විශ්වවිද්‍යාල සම්බන්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයකි.

- A. ගොඩනැගිල්ලක රසායනාගාරයක්, වෛද්‍ය විද්‍යාලයක් හා නේවාසිකාගාරයක් තිබේ.
- B. විශ්වවිද්‍යාල භුමියෙන් බුද්ධ ප්‍රතිමා, රෝසත් ප්‍රතිමා, දේව ප්‍රතිමා, ශිලාලේඛන සොයා ගෙන ඇත
- C. කුලපති යටතේ ප්‍රධාන කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩල දෙකක් තිබේ
- D. පුස්තකාලයයිය අරමුදලක් තීඩූ බව ගුහසේන රජතුමා විසින් පිහිටුවන ලද සෙල්ලිපියක දැක්වේ
- E. හිජු-සියු තෙරුන්ගේ වාර්තාව අනුව මෙම විශ්වවිද්‍යාලයේ සංසාරම 100 කි.

මෙයින් වළහි විශ්වවිද්‍යාලය හා සම්බන්ධ නිවැරදි ප්‍රකාශ වන්නේ

(1) AB පමණි.	(2) ABC පමණි.
(3) ABCD පමණි.	(4) CDE පමණි.
(5) DE පමණි.	

39. විවිධ ඇදහිලි හා විශ්වාසයන්ට අනුග්‍රහය දැක් වූ පණ්ඩිකාභය රුපු යක්ෂ වන්දනාව පිළිබඳව විශේෂ සැලකිල්ලක් දැක් වූ බව මහාවංශ වාර්තාවෙන් පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව රුපු විසින් අනුරාධපුර නගරයට නැගෙනහිර දෙසින් දෙවොලක් ඉදිකර දෙන ලද්දේ,

- (1) කාලවේල යක්ෂයා උදෙසාය.
- (2) විත්තරාජ යක්ෂයා උදෙසාය.
- (3) වළවාමුත් යක්ෂණීය උදෙසාය.
- (4) පුත්‍රන්ධර යක්ෂයා උදෙසාය.
- (5) මහේෂ යක්ෂයා උදෙසාය.

40. පහත සඳහන් වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ ගෞරවාදරයට ලක් වූ දෙවිච්‍ර ගැනය.

(1) බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් කේග බානු ලබා ගන්නේ	A කම්මාර දෙවියන් ය
(2) ලෝකුරුවන්ට අධිපති	B පුර දෙවියන් ය
(3) දඩියක්කරුවන්ට අධිපති	C ව්‍යාධ දෙවියන් ය
(4) අනුරාධපුරයට පමණක් අධිපති	D සුමන සමන් දෙවියන් ය
(5) සිරිලක් දිවයිනට ම අධිපති	E උපුල්වන් දෙවියන් ය

දූහත ප්‍රකාශ නිවැරදිව ගලපා පිළිතුර තෝරන්න

(1) DACBE.	(2) ACBED.
(3) DCABE.	(4) EDCBA.
(5) BCDEA.	

41. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතරින් සත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1) අභයගිරි විභාරයේ ප්‍රයෝගනය පිණිස ගජබා රජතුමා විසින් ගාමිණි තිස්ස ජලාශය ඉදි කිරීම.
- (2) කුපික්කල තිස්ස හිමි විසින් වලගම්බා රජුට නැවත රාජු ලබා ගැනීම සඳහා උද්ධි ලබා දීම.
- (3) දෙවනපැශ්‍රිස් රජතුමා හත්රාල්හක මෙහෙනුවර ඉදි කොට හික්ෂුණින් වහන්සේලාට පූජා කිරීම.
- (4) දෙවනපැශ්‍රිස් රජතුමා අනුරාධපුරයේ ජේතවනාරාමය ඉදි කොට හික්ෂුන් වහන්සේලාට පූජා කිරීම.
- (5) මහසේන් රජතුමා අනුරාධපුරයේ ජේතවනාරාම විභාරය ඉදි කොට හික්ෂුන් වහන්සේලාට පූජා කිරීම.

42. ලක්දිව බුදු සසුන පිහිටුවීමෙන් අනතුරුව ගාසනමාමක රජවරුන් විසින් බෞද්ධ ආරාම මෙන්ම පිරිවෙන් ද කරවා සසුනට පූජා කරන ලදී. එම පිරිවෙන් අතුරෙන් වියපත් අට ගණ යන නමින් සම්භාවනාවට පත් මූලායතන අටක් පැවතුනි. එම මූලායතන අට අයත් ඒවායෙන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A. -	උත්තර මූල
B. -	ගලතුරු මූල
C. -	විල්ගම මූල
D. -	කජ්පර මූල
E. -	දක්ඩිණ මූල

ඉහත සඳහන් මූලායතන අතරින් මහාවිභාරයට අයත් මූලායතන තෝරන්න.

(1) A හා B.	(2) A හා C.
(3) B හා C.	(4) D හා E.
(5) A හා E.	

43. පහත සඳහන් ගාසනික සේවාවන් ඉටු කරන ලද රජවරු කුවුරුන් ද?

A. මහාවිභාරය සීමාව පිහිටුවා මහාවිභාරය ඉදි කර බුදු සසුනට පිළිගැන්වීම.
B. විනය සංගායනාවක් පවත්වා ගාසන විරස්ථීතියට දායක වීම.
C. වෙතියගිරියේ අවසැට ලෙන් ඉදිකර මිහිදු හිමියන් ඇතුළු හික්ෂු පිරිසට පහසුකම් සැලසීම.
D. හික්ෂුණින් සඳහා අගෙකාරාමය නම් ආරාමය ඉදි කිරීම.

(1) දුටුගැමුණු රජතුමා.	(2) වළුගම්බා රජතුමා.
(3) දේවානම්පියනිස්ස රජතුමා.	(4) මහසේන් රජතුමා.
(5) වසහ රජතුමා.	

44. ප්‍රාග් බෞද්ධ ලංකාවේ පැවති දේශීය සම්භවයක් නොවන ආගම් ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

(1) බ්‍රාහ්මණාගම, යකුන් ඇදුහිම.
(2) බ්‍රාහ්මණාගම, ජේජනාගම.
(3) වංක්ෂ ඇදුහිම, ජේජනාගම.
(4) මලවුන් ඇදුහිම, නාගයන් ඇදුහිම.
(5) ගිව ආගම, දේවනාවුන් ඇදුහිම.

45. මියන්මාරයට බුදුදහම ලැබීමෙන් පසු මියන්මාර සංස්කෘතියේ ඇති වූ වෙනස්කම කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A -	කුලහේදය නොසලකා එකම පෙරවාදී රාජු බවට විරුදාවලිය ලැබීම.
B -	ආසියාවේ වෙනත් කිසිදු කාන්තාවකට නොමැති නිදහසක් බුරුම කාන්තාවට හිමි වීම.
C -	රාජු ආගම බුද්ධාගම වූ අතර එය ආරක්ෂා කිරීමට රජය බැඳී සිටීම.
D -	දෙනික ව ආගමික කටයුතුවල නිරත වීමට අවශ්‍ය පූජාසනායක් කාමරයක සකස් කර තිබීම.
E -	ලොකු කුඩා සැම අයෙකුගේ ම ගෙලෙහි බුද්ධ රුපයක් පැලදැගෙන සිටීම.

ඉහත ප්‍රකාශ අතුරින් මියන්මාරයට අදාළ තොරතුරු ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?

(1) ABE.	(2) ABD.	(3) CDE.
(4) BCD.	(5) ABC.	

46. තායිලන්තයේ වාර්ෂිකව පවත්වන උත්සව අතර එය රජතුමා අනිවාර්යයෙන් සහභාගීවන උත්සවය ලෙස සැලකෙන්නේ,

- (1) පොසොන් උත්සවය. (2) හනමනිසුරි උත්සවය. (3) වෙසක් උත්සවය.
(4) කධින පූජා උත්සවය. (5) නේ පානෝත්සවය.

47. ජපන් ජනය විසින් බොද්ධ වාරිතානුකූලව වාර්ෂිකව සමරනු ලබන “බුදුන් වහන්සේගේ පරිනිර්ඝාණය” සිහි ගන්වන උත්සවය හඳුන්වන්නේ,

- (1) බොන් නමින් ය.
(2) නෙහන් නමින් ය.
(3) ජෝද්‍යා නමින් ය.
(4) හනමනිසුරි නමින් ය.
(5) නේ පානෝත්සවය නමින් ය.

48. ගැලපෙන ආකාරයට සසඳා පිළිතුර සොයන්න.

1. භෞරයුහී විභාරය	-	A	- තරදයිබුත්සු ප්‍රතිමාව
2. තෝදයිහී විභාරය	-	B	- භෞරයුහී විභාරය
3. ලෝකඩ බුදුපිළිමය	-	C	- සෙහෙශජා ගුරු බුද්ධ ප්‍රතිමාව
4. පැරණි දැවබුවා ගොඩනැගිල්ල	-	D	- වෛරෝවන බුදුරුදුන්ගේ පිළිමය

ඉහත ප්‍රකාශවලට අනුව නිවැරදි වරණය තෝරන්න.

- (1) ABCD. (2) CDAB. (3) CDAB.
(6) ADCB.

49. බුද්ධ ප්‍රතිමා පිළිබඳ කරුණු අධ්‍යනය කරන බොහෝ වියතුන්ගේ මතය වන්නේ හාරතීය බුද්ධ ප්‍රතිමා නිර්මාණයේ ආරම්භය ක්‍රි.ව. 1 වෙනි සියවසේ දී පමණ සිදුවුණු බවයි. මෙහිලා පුරෝගාමී වූයේ කනිජ්ක රජය. නමුත් මුළුන් ම බුද්ධ ප්‍රතිමා නිර්මාණය කිරීමේ ගොරවය ලාංකේස කලාකරුවන්ට හිමි වූයේ යැයි මත පළ කළ විද්‍යාත්මක අතර ප්‍රමුඛත්වය ගනු ලබන්නේ,

- (1) ඩී.වී. දේවේන්ද්‍ර, සිරිගුණසිංහ, නන්දදේව විජේසේකර
(2) ඩී.වී. දේවේන්ද්‍ර, වින්සන්ට ස්මිත්, පරසි මුවුන්
(3) සිරිගුණසිංහ, වින්සන්ට ස්මිත්, පරසි මුවුන්
(4) නන්දදේව විජේසේකර, පරසි මුවුන්, සිරිගුණසිංහ
(5) ඩී.වී. දේවේන්ද්‍ර, ගැවල්, සිරිගුණසිංහ

50. බුද්ධ ප්‍රතිමාව සම්බන්ධයෙන් විවිධ විද්‍යාත්මක මුදා රසක් හඳුන්වා දී ඇත. ඒ අතරින් ධර්ම දේශනා විලාසයෙන්, ධර්මය පැහැදිලි කිරීම සාරානාත් බුද්ධ ප්‍රතිමාවෙන් පිළිඹු වන බව විද්‍යාත්මක මුදාව හඳුන්වන්නේ,

- (1) අහය මුදාව නමිනි. (2) දායාන මුදාව නමිනි
(3) ධර්ම වකු මුදාව නමිනි. (4) වරද මුදාව නමිනි
(5) විතර්ක මුදාව නමිනි.

* *

සබරගමුව පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
සප්රකමුව මාකාණ කල්ඩි තිශැනක්කளාම
Sabaragamuwa Provincial Department of Education

අවසාන වාර පරික්ෂණය - 2024
මුන්තාම පරුව ජොතගෙන - 2024
Third Term Test - 2024

13 ගෞණීය
තරම 13
Grade 13

බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය II
පෙළත්ත නාකර්කම II
Buddhist Civilization II

45

S

II

කාලය - පැය තුනයි
3 මණ්ඩි නෙරම
Time – 3 hours

- උපදෙස් : * | කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකක් ද, || කොටසින් ප්‍රශ්න 3 ක් ද, තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න
* සැම ප්‍රශ්නයකටම ලකුණු 20 බැඟින් හිමි වේ. (| කොටසේ එක් අනු ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 2,3,4,5,6 බැඟින් ද, || කොටසේ එස් අනු ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැඟින් ද හිමි වේ.)

I කොටස

- (1) i. වෛශ්‍ය වර්ණයට අයත් ස්වධර්ම හතරක් නම් කරන්න. (ල-02)
ii. “ආපද්” ධර්ම යන්න හඳුන්වන්න. (ල-03)
iii. බාහ්මණ සංස්තියේ අන්‍යාතා ලක්ෂණ හතරක් ගෙනභුර දක්වන්න. (ල-04)
iv. අභිතකේශකම්බලගේ ඉගැන්වීම පෙන්වා දෙන්න. (ල-05)
v. සංජයබේල්ලටිඩිපුත්තගේ ඉගැන්වීම බුදු දහමින් ප්‍රතික්ෂේප වන ආකාරය විමසීමට ලක් කරන්න. (ල-06)
- (2) i. බුදු රජාණන් වහන්සේ “හහවා” නාමයෙන් හැඳින් වීමට හේතු වූ සාධක දෙකක් නම් කරන්න. (ල-02)
ii. නුතන විවාරකයින් විසින් බුදුරජාණන් වහන්සේ පිළිබඳව දක්වා ඇති නිර්වචනයක් ලියා දක්වන්න. (ල-03)
iii. බුදුරජාණන් වහන්සේ සතු වූ “තාදී ගුණය”ප්‍රකට වන අවස්ථා හතරක් කෙටියෙන් පහදන්න. (ල-04)
iv. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය අවස්ථා පහක් ඇසුරින් ඇගැයීමට ලක් කරන්න. (ල-05)
v. පුද්ගල ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට බෙමා රහන් මෙහෙනින් වහන්සේ හෝ අනේපිඩු සිටු තුමාගේ වරිතයෙන් ගත හැකි ආදර්ශ ගෙනභුර දක්වන්න. (ල-06)
- (3) i. “සුබරානී අසාධුනී.....”යන ධම්ම පද ගාථාව නිවැරදිව සම්පූර්ණ කරන්න. (ල-02)
ii. ඉහත 3 – | හි සඳහන් ගාථාවේ අර්ථය ලියා දක්වන්න. (ල-03)
iii. මිතු - මිතු සම්බන්ධතාවය පිළිබඳව සිගාලෝවාද සුත්‍රයේ දක්වා ඇති යුතු කම් හා වගකීම් දහය නම් කරන්න. (ල-04)
iv. පුද්ගල හා සමාජ පරිභාණියට හේතු වන පරාභව සුත්‍රාගත කරුණු පහක් (05) කෙටියෙන් දක්වන්න. (ල-05)
v. මූලාශ්‍රගත සාධකවලට අනුව පවුල් සංස්ථාවේ ප්‍රහවය කෙසේ දැක්වෙන්නේ දැයි පෙන්වාදෙන්න. (ල-06)

II කොටස

- (4) i. නිතිගරුකිවීම සාමූහික පැවැත්මට හා සන්තුෂ්ථිතාවයට මහ පාදන බව බෙඟ්ධ ඉගැන්වීම ඇසුරින් පහදන්න. (C-10)
- ii. දැන්දීම, ආගන්තුක සත්කාරය, වැඩිහිටියන්ට සැලකීම, පරෝපකාරය හා ගිලානෝපස්ථානය යන සාර්ධර්ම ලාංකේය සමාජයේ උන්නතියට හේතු වේ විමසන්න. (C-10)
- (5) i. මහරහතන් වහන්සේලා සෞන්දර්ය රසාස්වාදය කළ ආකාරය නිදුසුන් මහින් පෙන්වා දෙන්න. (C-10)
- ii. විවෙකය විනෝදයෙන් හා ධාර්මික ප්‍රිති සුබයෙන් යුතුව ගත කරන ආකාරය බුදු සමයේ පෙන්වා දී ඇත්තේ කෙසේ දැයි ගනිදර්ශනාත්මකව දක්වන්න. (C-10)
- (6) i. සම්බුදු සයුනේ විර පැවැත්ම උදෙසා රේරවාදී ධර්ම සංගායනාවලින් සිදු වූ මෙහෙය ඇගයීමට ලක් කරන්න. (C-10)
- ii. අගෝක රජු බෙඟ්ධයෙකු බව සනාථ කරමින් ඔහුගෙන් සිදු වූ ගාසනික මෙහෙය මූලාශ්‍ර ගත සාධක ඇසුරින් පහදන්න. (C-10)
- (7) i. ජපන් සංස්කෘතිය බුදු දහමින් පෝෂණය වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (C-10)
- ii. ශ්‍රී ලංකේය රාජ්‍ය පාලනය කෙරෙහි බෙඟ්ධ ආභාසය ලැබේ ඇති ආකාරය ගනිදර්ශනාත්මකව විමසන්න. (C-10)
- (8) i. බුද්ධ ප්‍රතිමාවේ ආරම්භය මූලාශ්‍රගත සාධක මගින් පෙන්වා දෙමින්, මුදා පිළිබඳව හැදින්වීමක් කරන්න. (C-10)
- ii. පහත සඳහන් මාත්‍රකා අතුරින් දෙකකට විස්තර සපයන්න.
1. විකුම්කිලා විශ්ව විද්‍යාලය
 2. කෝච්චේ යුගයේ සාහිත්‍යය.
 3. මගධ රාජ්‍ය
 4. දස කුසල්

* * *

ஸ்வரഗம் பலாத் அதியாபன தேவார்தாமேன்துவ
சப்ரகமுவ மாகாண கல்வி தினைக்களம்
அ.பொ.ச. (ட.பெ.ல) விஹாரம் / ஜி.இ.சி. (உயர் உரை) தேர்வு

விதை அங்கை
பொருள் எண்

45

தேவையில் வார பரிக்ஞைய
முன்றாம் கால சோதனை

விதையை
பொருள்

சௌட்டீ கிழ்வாவாரம்

கைஞ் தீமே பரிபாரிய / மதிப்பெண் நடைமுறை
I பதுய / I காகிதம்

புக்கா அங்கை கேள் வி எண்	பிலிதூர் அங்கை பதில் இல் வை								
01.	4	11.	4	21.	5	31.	2	41.	4
02.	5	12.	3	22.	1	32.	4	42.	3
03.	1	13.	5	23	4	33.	4	43.	3
04.	3	14.	1	24.	3	34.	2	44.	2
05.	2	15.	2	25.	2	35.	5	45.	5
06.	2	16.	1	26.	3	36.	3	46.	4
07.	1	17.	3	27.	3	37.	1	47.	2
08.	3	18.	5	28.	4	38.	5	48.	2
09	5	19.	4	29.	2	39.	1	49.	1
10.	4	20.	2	30.	2	40.	1	50.	3

* விடை உபதேச / சிறப்பு வழிமுறைகள் :

அக்கிலிதூர்கள் / பதிலுக்கு கைஞ் 02 ஒரின் / தலா 02 மதிப்பெண்கள்
மூல கைஞ் / மொத்த மதிப்பெண் $1 \times 50 = 50$